

فصل اول

مایکو توکسینها

۱- تاریخچه

واژه مایکو توکسین^(۱)، از لغت یونانی myke به معنی قارچ و لغت toxicum به معنای سم گرفته شده است (۸ و ۲).

مایکو توکسینها، گروهی از ترکیبات سمی طبیعی هستند که توسط گونه‌های متعددی از قارچها تولید می‌گردند. علم مایکو توکسیکولوژی با کشف آفلاتوكسینها در سال ۱۹۶۰ در انگلستان توسعه شگرفی پیدا کرد و در آن زمان توجه و تحقیق روی مایکو توکسینها و بخصوص آفلاتوكسینها بطور عموم گسترش یافت. لیکن قبل از آن و حتی از قرون وسطی مشکلات و پدیده‌های مربوط به حضور این ترکیبات سمی گربیانگیر بشر بوده است.

گرچه مایکو توکسینها بطور تقریباً روش و واضحی تعریف شده‌اند، لیکن از نظر نوع و ساختمان شیمیابی گروه پیچیده‌ای هستند و بوسیله طیف وسیعی از قارچها تولید می‌گردند. در بحث کلی راجع به مایکو توکسینها، نگاهی گذرا به جنبه اقتصادی قضیه، امری ضروری به نظر می‌رسد. گرچه هدف ما از ارائه گزارش درباره مایکو توکسینها صرفاً این قسمت از بحث نیست، لیکن به جهت مروری اجمالی به تمام زوایای امر، این قسمت از موضوع نیز قابل توجه است.

سایانه مقادیر قابل توجهی از محصولات کشاورزی به ارزش میلیاردها دلار، دستخوش حمله قارچها قرار گرفته و نابود می‌شود. محصولات حاوی توکسین، کیفیت مرغوبی نداشته و به قیمت ارزانتری ارائه می‌گردد واز آنها به عنوان کود یا سوخت باید استفاده نمود. حیوانات

1. Mycotoxin

در صورت مسموميت بوسيله مايكوتوكسينها، يا از بين خواهند رفت و يا از نظر اقتصادي، دیگر بازده خوبی نخواهند داشت. برای کاهش آلودگی مواد خوراکی به مايكوتوكسينها، تولیدکنندگان مجبور به صرف هزینه های اضافی جهت بازرسي، بازدید، خريد تجهيزات آزمایشگاهي و ماشين آلات و تجهيز ابارهای خود، استفاده از سوم قارچ كش و احتمالاً توکسين زدایی می باشند.

قدیمی ترین مسموميت قارچی شناخته شده ارگوتیسم^(۱) است که سابقه وجود اين بیماری به ۶۰۰ سال قبل از میلاد مسیح می رسد. اپیدمیهای مربوط به ارگوتیسم، غالباً به دنبال یک قحطی بوده است (۴ و ۲).

مردمی که غله آلوده به ارگوت ناشی از نژادهای سمی کپک های Claviceps paspali و Claviceps purpurea را مصرف کرده بودند، مبتلا به این بیماری شدند.

این سم موجب انقباض سرخرگها و سیاهرگها شده و حالت سوزش و داغ شدن به انسان دست می دهد. استفاده از واژه آتش گرفتن برای توصیف این بیماری نیز به همین خاطر بوده است. آکالوئیدهای ارگوت امروزه به عنوان اکسی توکسیکهای^(۲) قادر تمند به شمار می روند (۴ و ۲).

پيدايش دانش مايكوتوكسيکولوژی، به سال ۱۹۶۰ همزمان با ارائه گزارشي مبنی بر پريو یک بیماری مرموز بين بوقلمونهای جنوب شرقی انگلستان مربوط می شود. اين بیماری ناشناخته را بوقلمون *Xanthidium*، که منجر به مرگ حدود صدهزار بوقلمون جوان و دهها هزار جوجه اردک و قرقاول گردید. همزمان گزارشات متعددی از مسموميت مشابه در اوگاندا، امريكا و انگلستان، در انواع ديگر حيوانات مثل ماهی و جوجه اردک گزارش شد.

در بين مايكوتوكسينها، آفلاتوكسينها جزو مهمترین سوم قارچی بوده، که سرطانزايس آنها برای جوامع علمی به اثبات رسیده و در اين رابطه گزارشهاي فراوانی منتشر گردیده است. به عنوان آخرین شاهد که در جهت ارتباط بين سوم قارچی و بیمارهای انسانی وجود دارد، A.T.A. toxin Alimentary می باشد که به اختصار Endemic panmyelo toxicosis و يا septic Agina مسموميت را به نامهای شاهد که در اين رابطه گزارش شده است (۴ و ۲ و ۱).

۲- طبقه‌بندی

از نقطه نظر علم پزشکی و دامپزشکی، بیماری‌هایی که بوسیله قارچها ایجاد می‌شوند، به سه دسته تقسیم می‌شوند (۳ و ۶).

۱- مایکروزیس یا عفونت‌های قارچی که عبارت است از حمله قارچ به بافت زنده و نفوذ مستقیم به درون آن، که تحت عنوان عفونت اولیه، یا پیشرفته‌تر از یک صدمه مقدماتی، تحت عنوان عفونت ثانویه معروف است.

۲- آلرژی‌ها یا حساسیت‌های قارچی که عبارت است از واکنشهای ویژه‌ای که به صورت اختصاصی بعد از تنفس اسپور قارچها (آلرژی تنفسی) و یا هر تماسی با قارچها ایجاد می‌شود.

۳- توکسیکوز یا مسمومیت قارچی که عبارت است از مسمومیت‌هایی که از خوردن غذاهای آلوده به سوم قارچی ایجاد می‌شوند.

۱-۱- مایکروزیس^(۱)

مایکروزیس یا عفونتهای قارچی، بیماری‌های واگیری می‌باشد که بوسیله قارچهای در حال رشد و تکثیر ایجاد می‌شوند، و ممکن است به صورت یک التهاب ساده در یک عضو خاص ظاهر شوند، مانند عفونت گوش^(۲) و یا عفونت دریچه قلب^(۳) که در هر یک از موارد فوق الذکر قارچ مخصوصی عامل ایجاد عفونت و التهاب است. بعد از آزمایشات انجام شده مشخص گردیده است که قارچهای مشخصی عامل ایجاد عفونتها هستند و اکثر آنها اثر کشنه دارند (۱۲، ۶ و ۳). تعدادی از این قارچها عبارتند از:

Histoplasma capsulatum, coccidioides immitis

Aspergillus fumigatus , Cryptococcus neoformans

Rhizopus oryzae , Absidia corymbifera

Candida albicans, nocardia asteroides

Blastomyces brasiliensis, Blastomyces dermatitidis

Cladosporium trichoides , Sporothrix schenckii

(۱) آلرژی ۲-۲

آلرژیهایی که بواسیله قارچها ایجاد می‌شوند به اشكال مختلفی ظهرور می‌کنند؛ مانند التهاب و عفونت ینی^(۲)، التهاب ملتحمه چشم^(۳)، التهاب پوست^(۴)، تنگی نفس^(۵) و ... (۶، ۷ و ۸).

اسپور قارچهایی نظیر *Cladosporium* و *Alternaria* با باد پراکنده شده و به مقدار زیاد در هوا وجود دارند و قادرند بطور شدیدی تنگی نفس ایجاد کنند. مشخص گردیده که اختلالات تنفسی افرادی که با برش دادن چوب سروکار دارند، ناشی از تنفس اسپور قارچ *Cryptostroma cortical* می‌باشد.

همچنین اختلالات تنفسی کشاورزان ناشی از تنفس اسپور کپکها و حضور اکتینومیستهای^(۹) موجود در علوفه‌های خشک می‌باشد. حتی در بعضی موارد وجود اسپورهادر مجرای تنفسی و ششها تولید خلط و چرک نیز در این ناحیه می‌کنند. ثابت شده که در هر گرم علوفه خشک، زمانی که رطوبت آن حدود ۱۵٪ باشد، تعداد اسپورها به حدود $10^5 \times 5$ عدد می‌رسد و این تعداد ایجاد آلرژی نمی‌کنند، اما در علوفه‌های خشکی که رطوبت موجود در آن ۲۵٪ باشد، تعداد اسپورها $10^5 - 5 \times 10^5$ عدد در هر گرم می‌رسد که بخصوص اگر حاوی اسپور گروه *Aspergillus glaucus* باشد، ایجاد آلرژی می‌کنند.

بررسیهای انجام شده نشان می‌دهد که علوفه‌های خشکی که رطوبت آنها بیش از ۳۵٪ می‌باشد، حتی بعد از طی فرآیند حرارتی بالاتر از ۶۵°C نیز، حاوی اکتینومایزرهای ترموفیلیکی^(۷) می‌باشد. نظیر *micromonospora vulgaris* و *Thermopolyspora polyspora* جمع آوری محصولاتی نظیر کرفس مشاهده می‌شود ناشی از آلرژی است، زیرا قارچ *Sclerotinia rot* که سبب فساد ریشه کرفس می‌شود، التهاب پوستی نیز ایجاد می‌کند (۱۲ و ۱۴).

1. Allergy

2. Rhinitis

3. Conjunctivitis

4. Dermatitis

5. Bronchialasthma

6. Actinomycetes

7. Thermoactinomyces vulgaris

(۱) ۳-۲- مایکوتوكسیکوز

مایکوتوكسیکوز یا مسمومیت ناشی از توکسینهای قارچی برخلاف مایکوزیسها و آگیر نمی‌باشد. برای ابتلا به مایکوتوكسیکوز و مایکوزیس لازم است که قارچ عامل تولید سم در محیط وجود داشته باشد و یا اینکه ماده خوراکی آلوده به سوم قارچی باشد. قارچها زمانی برای میزانشان مضر هستند، که بتوانند ایجاد سم کنند و این سوم بتوانند در بافت‌های میزان نفوذ کنند. قارچهای مشخصی نظیر *Aspergillus flavus* و *Aspergillus fumigatus* و *Aspergillus terreus* و *Aspergillus sydowii* و *Aspergillus versicolor* مسئول ایجاد و بروز بیماریهای مختلف هستند و همچنین کپک *Penicillium rubrum* توکسین زا است و علاوه بر این سبب ایجاد آلرژی و تنگی نفس در افراد حساس می‌شود. در اغلب اوقات کپکها هم روی مواد غذایی رشد و تکثیر می‌کنند و هم توکسین حاصل از آنها در داخل مواد غذایی نفوذ می‌کنند، که بعد از مصرف مواد غذایی آلوده به سم در مصرف کننده عوارض مختلفی ایجاد می‌شود. درین قارچهای تولید کننده سم، گونه‌های مقاوم به حرارت و مقاوم به اسید معده نیز وجود دارند که شرایط محیط معده و دستگاه گوارش را بخوبی تحمل کرده و ایجاد سم می‌کنند و مقادیر جزئی سم نیز ایجاد بیماریهای خطربنا ک را می‌کنند. این احتمال وجود دارد که کپکها حتی شرایط بی‌هوایی دستگاه گوارش را تحمل کرده و در این محیط رشد نمایند و در مواردی که غذا به مدت طولانی در بخش‌های مختلف دستگاه گوارش (معده نشخوار کنندگان) می‌ماند احتمال تولید سم بواسیله قارچها در این نواحی افزایش می‌یابد (۷).

خیلی از قارچهای نیز ضمن عبور از دستگاه گوارش از بین می‌روند، اما بسیاری از آنها مقاوم هستند. (مانند آسکوپورها^(۲) و کلامیدوسپورها^(۳) که دیواره ضخیم دارند) و بعد از طی شرایط نامطلوب مجدداً رویش می‌کنند.

سومی که بواسیله قارچها ایجاد می‌شوند جزو گروه سومی هستند که منشاء بیولوژیکی دارند. وزن ملکولی آنها معمولاً بالا است و دارای خاصیت سمی و خاصیت آنتی ژنی هستند. آن گروه از سوم قارچی که در حیوانات ایجاد مسمومیت می‌کنند تحت عنوان زوتوكسیک^(۴)

معروف هستند و سمومی که برای گیاهان ایجاد مسمومیت می‌کنند فیتوتوكسیک^(۱) نامیده می‌شوند.

سموم قارچی ممکن است بصورت خارج سلولی «اگزوتوکسین»^(۲) یا به صورت داخل سلولی یا «اندوتوكسین»^(۳) تولید شوند و معمولاً در این شرایط بوسیله ماکروقارچهای سمی و یا چندین میکروقارچ که بصورت پارازیت بر روی گیاهان رشد می‌کنند، تولید می‌شوند.

مايكوتوكسيکوز بحسب گونه قارچ متفاوت است. ممکن است یک نوع سم توسط چندین گونه قارچ تولید شود و یا اينکه چندین نوع گونه قارچ تولید سم Spinullosion، Fumigatin، Aspergillus fumigatus قادر به تولید سم Gliotoxin، Fumugillin، Helovolic Acid گونه‌های مختلف یک جنس فقط گونه‌های مشخصی تولید سم می‌کنند و تولید سم در این گونه‌ها نیز مستلزم حضور سوبستراهای ویژه‌ایی است.

از آنجاکه مايكوتوكسينها توسط گروه بزرگی از قارچهای سaprofیت تولید می‌شوند، بررسی خصوصیات این سموم همواره مورد توجه محققین رشته‌های مختلف بوده و در واقع این توجه که خود ناشی از اهمیت قضیه در ابعاد مختلف می‌باشد، باعث ظهور و پدیده‌ایی جدید در سطح جهانی گردیده است.

برای حیوانات اهلی یا انسانهایی که رژیم غذایی آنها حاوی مقادیر زیادی از محصولات گیاهی است، مايكوتوكسينها ممکن است مستقیماً از طریق رشد کپکها بر روی مواد خوراکی گیاهی یا دامی تولید شوند. بیماری حاصل از خوردن چنین فرآورده‌ای را مايكوتوكسيکوز اولیه می‌گویند. مايكوتوكسينها ممکن است از طریق زنجره غذایی به فرآورده‌های حیوانی نظیر شیر، گوشت یا اجزای داخلی حیوانات منتقل شده و در آنها تجمع یابد که در این حالت در واقع خود فرآورده آلوده به کپک عامل تولید سم نبوده بلکه سم بطور مستقیم از طریق مصرف غذای آلوده بصورت متابولیزه شده و یا غیر متابولیزه در بافت‌های مختلف حیوانات و یا ترشحات آنها ذخیره می‌گردد، لذا چنین عارضه‌ای را مايكوتوكسيکوز ثانویه گویند (۶، ۷، ۱۰، ۱۲).

جدول ۱-۱. کپکهای ایجاد کننده سمومیت و توکینهای تولید شده بوسیله آنها

Absidic lichrneimii (Lucet and Cost.) Lendn = *A. corymbifera* (Cohen) Sacc. apid Trott.

Absidia ramosa (Lindt) Lendn.

Alternaria humicola Oud. (*)

A. longipes (Ell and Ev.) Tisdale and Wadkins.

A. tenuis Nees (*)

Aspergillus alliaceus Thom and Church ... ochratoxins.

A. amstelodami (Mangin) Thom and Church ... anthraquinones?

A. avenaceus G. Smith (*) ... avenaciolide.

A. candidus Link ... candidulin, kojic acid.

A. carneus (v. Tiegh) Blochwitz. (*) ... flavipin?

A. chevalieri (Mangin) Thom and Church ... anthraquinones? gliotoxin, xanthocillin X.

A. clavato-flavus Raper and Fennell.

A. clavatus Desm ... patulin, ascladiol, cytochalasin E, tryptoquivaline.

A. flavipes (Bain. and Sart.) Thom and Church ... flavipin.

A. flavus Link ... aflatoxins.

A. foetidus (Naka) Thom and Raper (*)

A. fumigatus Fres ... gliotoxin, helvolic acid, fumagillin, fumitremorgin.

A. giganteus Wehm ... patulin.

A. janus Raper and Thoin.

A. luchuensis Lnui ... oxalic acid?

A. melleus Yukawa ... ochratoxins.

A. nidulans (Eidam) Wint ... nidulin, nornidulin, kojic acid, asperthecin, nidulotoxin.

A. niger v. Tiegh ... oxalic acid, malformin C.

A. niveus Blochwitz ... citrinin.

A. ochraceus Wint ... ochratoxins.

A. oryzae (Ahlb.) Cohn ... kojic acid, oryzacidin.

A. oryzae (Ahlb.) Cohn var. *effusus* (Tir.) Ohara ... kojic acid.

A. oryzae (Ahlb.) Cohn var. *microsporus* Sakaguchi ... maltoryzine.

A. ostianus Wehmer ... aflatoxins, ochratoxins.

A. parasiticus Spear ... aflatoxins.

A. petrakii Vorös (*) ... ochratoxins.

A. phoenicis (Cda) Thom (*)

A. restrictus G. Smith (?)

A. ruber (Spegazzini and Brem.) Thom and Church ... aflatoxins, anthraquinones?

A. sclerotiorum Huber ... ochratoxins.

A. sulphureus (Fres.) Thom and Church ... ochratoxins.

A. sydowii (Bain. and Sart.) Thom and Church ... sterigmatocystin.

A. tamarii Kita ... kojic acid.

A. terreus Thom ... terrein, patulin, citrinin.

A. terricola Marchal ... kojic acid.

ادامه جدول ۱-۱. پکهای ایجاد کننده مسمومیت و توکسینهای تولید شده بوسیله آنها

-
- A. thomii* Smith ... kojic acid.
A. umbrosus Bain. and Sart. (*)
A. ustus (Bain.) Thom and Church ... austocystins, austainide, austdiol.
A. versicolor (Vuill.) Tir. ... sterigmatocystin, aversin, cyclopiazonic acid.
A. viride nutans ... viriditoxin.
A. wentii Wehmer ... kojic acid, aflatoxin.
Byssochlamys fulva Olliver and Smith ... byssochlamic acid.
B. nivea Westl. byssochlamic acid, patulin.
Cephalosporium acremonium Cda. ... cephalosporin P₁
Chaetomium cochlioides Palliser (*)
C. globosum Kunze ... oosporein, cnaetomin, chaetocin.
Cladosporinum exoasci Link (*)
C. fagi Oud. (*) ... fagicoladsporic acid.
C. fuligineum Bon. (*)
C. gracile Cda. (*)
C. herbarum (Pers.) Link ... epicoladsporic acid.
C. molle Cke. (*)
C. penicillioides Preuss (*)
C. sphaerospermum Penz. (*)
Curvularia sp.
Dendrodochium toxicum Pidoplichko and Bilai ... dendrodochin.
Diplodia zeae (Schw.) Iev.
Epicoccum nigrum Link ... flavigin.
Fusarium avenaceum (Fr.) Sacc.
F. culmorum (W. G. Sm.) Sacc. (= *F. roseum* (Link) Sn. and H.).
F. diversisporum Sherb. (*) ... diacetoxyscirpenol.
F. equiseti (Cda.) Sacc. ... diaeetoxyscirpenol.
F. graminearum Schw. (= *Gibberella zeae* (Sehw.) Petch).
F. graminearum Cda (*)
F. lateritium Nees (*)
F. moniliforme Sheld. (= *Gibberella fujikuroi* (Saw.) Wr.).
F. nivale (Fr.) Ces. ... nivalenol, fusarenone.
F. oxysporum Schl. (*)
F. poae (Peck.) Wr. (= *F. tricinetum* (Cda.) Sn. and H. f. *poae*).
F. redolens Wr. (*)
F. roseum (Link) Sn. ad H. ... diacetoxyscirpenol.
F. sambucinum Fuck. (= *Gibberella pulicaris* (Fr.) Sacc.).
F. Scirpi Lamb. and Fautr. (*)
F. semitectum Berk. and Rev. (*) (= *F. roseum* (Link) Sn. and H.).
F. gr. sporotrichiella Wr. and Reink. (= *F. tricinctum* (Cda.) Sn. and H.).
-

ادامه جدول ۱-۱. پکهای ایجاد کننده سمومیت و توکسینهای تولید شده بوسیله آنها

-
- F. sporotrichioides* Sherb. (= *F. tricinctum* (Cda.) Sn. and H.)
F. tricinctum (Cda.) Sn. and H. ... sporofusarin, T₂ toxin.
F. tricinctum (Cda.) Sn. and H. f. *poae* ... poaefusarin, poin.
Gibberella fujikuroi (Saw.) Wr.
G. pulicaris (Fr.) Sacc.
G. zaeae (Schw.) Petch. ... zearalenone.
Gliocladium virens Miller, Giddens, and Foster ... gliotoxin, viridin.
G. roseum Bain. ... paraquinones.
Gloeotinia temulenta (Prill. and Del.) Wilson, Noble and Gray.
Hemispora stellata Vuil. (= *Wallemia ichtyophaga* Johan - Olsen).
Mucor albo -ater Naum.
M. circinelloides v. Tiegh (*)
M. corticolus Hag. (*)
M. fumosus Naum. (*)
M. globosus Naum. (*)
M. hiemalis Wehm.
M. humicola Raillo (*)
M. pusillus Lindh.
M. racemosus Fres (*)
Myroshecium verrucaria (Alb. and Schw.) Ditmar ... vermuclerci verrucarin, maconomycin.
Neurospora sitophila Shear and Dodge.
Oospora colorans v. Beyma ... oosporein.
Paecilomyces varioti Bain. ?
Penicillium atrovenetum G. Smith ... β-nitropropionic acid.
P. aurantio-violaceum Biourge ... citrinin.
P. brefeldianum Dodge ... decumbin.
P. brevicompactum Dierckx ... mycophenolic acid.
P. brunneum Udagawa ... rugulosin, emodin, skyrin.
P. charlesii Smith ... carolic acid.
P. chermesinum Biourge ... costaclavlin.
P. chrysosporium Zaleski ... citrinin.
P. citreo-viride Biourge ... citreoviridin, citrinin.
P. citrinum Thom ... citrinin, aflatoxin.
P. claviforme Bain. ... patulin.
P. commune Thom.
P. concavrugulosum Abe.
P. corylophilum Dierckx ... citrinin, gliotoxin.
P. crustosum Thom (*)
P. cyaneum (B. and S.) Biourge ... decumbin.
P. cyclopium Westl. ... penicillic acid, emodine acid, cyclopiazonic acid.
-

ادامه جدول ۱-۱. کپکهای ایجاد کننده مسمومیت و توکسینهای تولید شده بوسیله آنها

-
- P. decumbens* Thom ... decumbin.
- P. divergens* Bain. and Sart. ... patulin.
- P. duclauxii* Delacr.
- P. expansum* Link. ... patulin.
- P. fellutanum* Biourge ... earolic acid.
- P. fenelliae* Stolk ... penicillic acid.
- P. frequentans* Westl. ... frequentic acid, aflatoxin.
- P. gilmanii* Thom.
- P. griseofulvum* Dierckx ... patulin.
- P. herquei* Bain. and Sart.
- P. implicatum* Biourge ... citrinin.
- P. islandicum* Sopp. ... luteoskyrin, islanditoxin, cyclochlorotin.
- P. italicum* Wehmer (*)
- P. janthinellum* Biourge.
- P. jensenii* Zal. (*)
- P. lanosum* Westl. (*)
- P. lilacinum* Thom (*)
- P. lividum* Westl. ... citrinin.
- P. martensii* Biourge ... puberulic acid, penicillic acid.
- P. melinii* Thom ... patulin.
- P. nigricans* Bain (*)
- P. notatum* Westl. (*) ... notatin, xanthocillin X.
- P. novae zelandicae* v. Beyma ... patulin.
- P. obscurum* Biourge (= *P. corylophilum* Dierckx).
- P. ochrosalmoneum* Udagawa ... citreoviridin.
- P. olivino-viride* Biourge ... penicillic acid.
- P. oxalicum* Currie and Thom (*) ... secalonic acid D.
- P. palitans* Westl. ... palitantin, penicillic acid.
- P. patulum* Bain. (= *P. urticae* Bain).
- P. phoeniceum* v. Beyma ... phoenicin.
- P. piceum* Reper and Fernek ... helenin.
- P. puberulum* Bain ... penicillic acid, aflatoxin paber... acid.
- P. pulvillorum* Turfitt... citreoviridin.
- P. purpurogenum* Stoll ... glauconic acid, glauconic acid, rubratoxins.
- P. roqueforti* Thom.
- P. roseo-purpureum* Dierckx ... frequentic acid.
- P. rubrum* Stoll ... phoenicin, rubratoxins.
- P. rugulosum* Thom ... rugulosin.
- P. sartoryi* Thom ... citrinin.
- P. spinulosum* Thom ... spinulosin.
-

ادامه جدول ۱-۱. کپکهای ایجاد کننده مسمومیت و توکسینهای تولید شده بوسیله آنها

- P. steckii* Zal. ... citrinin.
- P. stoloniferum* Thom ... mycophenolic acid.
- P. tardum* Thom ... rugulosin.
- P. terlikowskii* Zal. ... gliotoxin.
- P. terrestris* Jensen ... patulin, terrestrial acid.
- P. toxicarium* Miyake (= *P. citreoviride* Biourge).
- P. umbonatum* Sopp. (*)
- P. urticae* Bain. ... patulin.
- P. variabile* Sopp. ... aflatoxin.
- P. verruculosum* ... verrueulogen.
- P. virideicatum* Westl ... virideicatin, ochratoxins, eitrinin, oxalic acid, viridicatic acid.
- P. waksmani* Zal. (*)
- P. westlingi* Zal. (= *P. waksmani* Zal.).
- P. wortmanni* Klocker ... rugulosin.
- Periconia minutissima* Cda.
- Piptocephalis freseniana* de Bary (*)
- Pithomyces chartarum* (Berk. and Curt.) M. B. Ellis ... sporidesmins.
- Rhizoctonia leguminicola* Gough and Elliot ... slaframine.
- Rhizopus nigricans* Ehr. (*)
- Sclerotium rolfsii* Sacc.
- Scopulariopsis brevicaulis* (Sacc.) Bain.
- S. candida* (Gueéguen) Vuil.
- Sporidesmium bakeri* Syd. (= *Pithomyces chartarum* (Berk. and Curt.) M.B. Ellis).
- Stachybotrys alternans* Bon (= *Stachybotrys atra* Cda.)
- S. atra* Cda.
- Stemphylium sarcinaeforme* (Cav.) Wiltshire ... stemphone.
- Thamnidium elegans* Link (*)
- Trichoderma lignorum* (Tode) Harz.
- T. viride* (Pers.) Fr. ... trichodermin.
- Trichothecium roseum* Link. ... trichothecolone, trichothecin.
- Verticillium psalliotae* Treschow. ... oosporein.
- Wallemia ichthyophaga* Johan-Olsen.

(*) سمیت در آزمایشات تجربی اثبات شده اما هنوز در توکیکورزهای طبیعی مشخص نگردیده است.

مراجع

- 1- Ainsworth G.C. et Austwick P.K. C. 1959. Fungal diseases of animals. Commonwealth Bureau of Animal Health Review Series n°6, 148 p.
- 2- Andersen, A. 1984. Cereal and cereal products traece elements, food additives, nutrients, and ergot, publication, stotens levnedsmiddl institut, No 93, pp 68.
- 3- Austwick P.L.C. 1968. Mycotoxins - Introductory survey. Ist Int. Congr. Pl. Pathol-Londres, juil. Abstr., p. 7.
- 4- Bauch R., Seidlein H.J., Valentin J. 1960. Metabolic products of higher fungi in conneetion with ergot and corn smut investigations. I. Pharmazie, t. XIV, p. 582-596, 1959. II. Pharmazie, t. XV, p. 719-721.
- 5- Bonilla-Soto O., Rose N.R. et Aabesman C.E. 1961. Allergenic molds; antigenic and allergenic properties of Alternaria tenuis, J. 8Allerg., t. XXXII, p. 246-270.
- 6- Campbell, G. D, 1996, Mycotoxicosis, human, Kind's greatest affliction, natural and health, 10(4) 323-329.
- 7- Forgacs J. Carllw.T. 1966. Mycotoxicoses: Toxic fungi in tobaccos. Science, t. CLII, p. 1634-1635.
- 8- Golinski, P. Wiewiowska, M. 1987. Mycotoxin in cereal grain. Bilographi citution, Nahrung, 31(1), 81-84.
- 9- Joffe A.Z. 1960. The mycoflora of overwintered cereals and its toxicity. Bull. Res. Counc. of Israel, t. 9 D, p. 101-126.
- 10- Micco, C. Miraglia, M. Onori, R. Ioppolo, A. Mantovani, A. 1987. Longterm administration of low doses of mycotoxins in poultry. Poultry science, 66(1) 47-50.
- 11- Nikol's'ka O.O.1962. The second All-Union conference on mycotoxicoses of man and agricultural animals. J. Microbiol. Kiev, t. XXIX, p. 64-66.
- 12- Purchase I.F.H., 1970. Mycotoxins in human helth. J. South Afr. Veter. Med. p. 185-193.
- 13- Rabie C.J.1968. New toxic fungi and physiology of toxin production. Ist Int. Congr. Pl., Pathol., Londres, Abstr. p. 158.
- 14- Steyn D. G. 1933. Fungi in relation to health in man and animal. Onderstepoort J. Vet. Sci., t. I, p. 183.